

ارزیابی های شناختی، راهبردهای مقابله ای، خوش بینی و بهزیستی ذهنی □

Cognitive Appraisals, Coping Strategies,
Optimism and Subjective Well - Being □

Ahmad Goodarzi, M.Sc.

Omid Shokri, Ph.D. □

Masoud Sharifi ,Ph.D.

Abstract

The purpose of this study was testing the model of structural relationships between primary and secondary cognitive appraisals, optimism, coping strategies and subjective well-being among university students. 371 students (188 male and 183 female) completed the Stress Appraisal Measure (Rowley, Roesch, Jurica & Vaughn, 2005), the Life Orientation Test-Revised (Schier, Carver & Bridges, 1994), the Way of Coping Questionnaire-Revised (Folkman & Lazarus, 1985), the Positive and Negative Affect Schedule (Watson, Clark & Tellegen) and the Satisfaction with Life Scale (Denier, Emmons, Larsen & Griffin). The result of structural equation modeling showed that hypothesized models had an acceptable fit to the data. In mediating model of task-oriented coping strategies, resources and challenge with optimism and task-oriented a significant positive relationship and the results indicated a significant negative relationship between threat with optimism and task-oriented coping. In addition the results showed significant positive relationship between optimism and task-oriented with well-being and between task-oriented and well-being. In contrast, mediating model of tension reduction, resources and challenge with tension reduction showed a non-significant negative relationship and the results indicated a non-significant positive relationship with tension reduction. Results also indicated that the relationship between primary and secondary appraisals with subjective well-being by optimism and task-oriented is mediated partially. In mediating models of adaptive and non-adaptive coping strategies, Models predictors accounted for 76% and 80% of the variance in subjective well-being, respectively.

احمد گودرزی*

دکتر امید شکری *

دکتر مسعود شریفی*

چکیده

مطالعه حاضر با هدف آزمون روابط بین ارزیابی های شناختی اولیه و ثانویه، خوش بینی، راهبردهای مقابله ای و بهزیستی ذهنی در بین دانشجویان انجام شد. ۳۷۱ دانشجوی کارشناسی ۱۸۸ سر و ۱۸۳ دختر) دانشگاه شهید بهشتی با روش نمونه گیری چند مرحله ای انتخاب شدند و به اندازه گیری ارزیابی تیلدگی (پیکاک و لانگ، ۱۹۹۰، نسخه تجدیدنظر شده آزمون جهت گیری زندگی (اصچیر، کارور و بریدگیس، ۱۹۹۴)، نسخه تجدیدنظر شده پرسشنامه راهبردهای مقابله ای (فولکمن و لازاروس، ۱۹۸۵)، برنامه عاطفه مثبت و منفی (واتسون، کلارک و تلگن، ۱۹۸۸) و مقیاس رضایت از زندگی (دینز، ایمونس، لارسن و گریفین، ۱۹۸۵) پاسخ دادند. نتایج نشان داد که الگوهای مفروض با داده ها برابر باشند. در الگوی واسطه مندی راهبردهای مقابله ای مسئله مدار، رابطه بین منابع و چالش با خوش بینی و مسئله مداری، مثبت و معنادار و رابطه بین تهدید با خوش بینی و مسئله مداری، منفی و معنادار بود. در این الگو، رابطه بین خوش بینی با مسئله مداری و بهزیستی ذهنی و رابطه بین مسئله مداری و بهزیستی ذهنی مثبت و معنادار بود. در مقابله در الگوی واسطه مندی تش زدایی، رابطه منابع و چالش با تنش زدایی منفی و غیرمعنادار و رابطه بین تهدید و تنش زدایی مثبت غیرمعنادار بود. در الگوهای مفروض، رابطه بین ارزیابی های اولیه و ثانویه با بهزیستی ذهنی از طریق خوش بینی و راهبردهای مقابله ای میانجکری شد. متغیرهای چندگانه در الگوی واسطه مندی مقابله انتقامی ۷۶ درصد و در الگوی واسطه مندی مقابله هیجان مدار ۸۰ درصد از واریانس بهزیستی ذهنی را تبیین کردند.

Keywords: cognitive appraisals, optimism, coping strategies, subjective well-being

کلیدواژه ها: ارزیابی های شناختی، خوش بینی، راهبردهای مقابله ای، بهزیستی ذهنی

□ Faculty of Educational Sciences and Psychology, Shahid Beheshti University, Tehran, I.R.Iran
✉ Email: oshokri@yahoo.com

□ دریافت مقاله ۱۳۹۱/۷/۶، تصویب نهایی ۱۳۹۲/۱۱/۲۰
* دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید بهشتی

● مقدمه

شواهد تجربی مختلف به منظور تبیین تفاوت های فردی در پاسخ های شناختی و هیجانی دانشجویان به تجارب تنیدگی زا در موقعیت های تحصیلی بر نقش تفسیری منابع اطلاعاتی چندگانه مانند ارزیابی های شناختی (بوریک و سوریک، ۲۰۱۲؛ شوچی، هاریگان، وول و میلر، ۲۰۱۰؛ گیاکوبی، توستیو و فری، ۲۰۰۷)، خوش بینی (هانگ - فانگ و تینگ - جی ۲۰۱۱؛ کارور، شی یر و سنگرستورم، ۲۰۱۰؛ اسلزالما، ۲۰۱۰)، راهبردهای مقابله ای (تری، دانیلز، کلاسن و لی، ۲۰۱۳؛ شروورز، کرایج و گرانفسکی، ۲۰۰۷؛ امیرخان و آیونگ، ۲۰۰۷، شکری، کدیور، زین آبادی، گراوند، غنایی، نقش و طرخان، ۱۳۸۸) تاکید کرده اند. بر این اساس، در این پژوهش، با تاکید بر آموزه های نظری الگوی شناختی تنیدگی - مقابله، از طریق یک الگوی فرایندی، به منظور پیش بینی تجارب هیجانی مثبت و منفی و پاسخ های شناختی دانشجویان به رخدادهای تنیدگی زای تحصیلی، بر نقش با اهمیت منابع درون فردی ارزیابی های شناختی اولیه و ثانویه، خوش بینی و راهبردهای مقابله ای تاکید می شود. به بیان دیگر، در پژوهش حاضر، برای اولین بار، نقش خوش بینی به مثابه یک منبع مقابله ای در رابطه بین ارزیابی های شناختی و راهبردهای مقابله ای و ابعاد شناختی و هیجانی بهزیستی ذهنی مطالعه می شود.

در «نظریه تبادلی تنیدگی و مقابله»^۱ تنیدگی به رابطه بین فرد و محیط اطلاق می شود (لازاروس، ۱۹۹۹). در این الگو، اصطلاح تبادلی به تعامل بین فرد و محیط که در ایجاد یک معنای جدید و منحصر به فرد موثر است، اشاره می کند. بنابراین، در مقایسه با یک رخداد، ارزیابی از آن رخداد مورد توجه می باشد (لازاروس ۱۹۹۹).

در الگوی تبادلی، «ارزیابی های شناختی» شامل ارزیابی های اولیه، ثانویه و ارزیابی مجدد می باشند. ارزیابی اولیه، به میزان تنیدگی فرد در مواجهه با یک موقعیت تنیدگی زا اشاره می کند. در ارزیابی های شناختی اولیه، یک موقعیت ممکن است به صورت غیرمرتب، مثبت و یا تنیدگی زا ارزیابی شود. رخدادهایی که به صورت تنیدگی زا ارزیابی می شوند در درون یکی از گروه های معنایی سازنده، چالش انگیز،

تهدید آمیز و آسیب / فقدان قرار می گیرند. وقتی تنیدگی با تحرک جسمی و روان شناختی همراه باشد، تنیدگی وابسته به یک موقعیت چالش انگیز ارزیابی می شود. در ارزیابی چالشی، فرد، تجربه عامل خطر را به صورت فرصتی برای تأیید خود، پیش بینی پیشرفت و تسلط و رشد فردی تلقی می کند. موقعیت به صورت خوشایند، مهیج و انگیزاندۀ ارزیابی می شود و فرد در مواجهه با مطالبات موقعیتی امیدوار، مطمئن و مشتاق است. در مقابل وقتی فرد خود را در خطر احساس کند و منتظر وقوع آسیب یا فقدان آتی باشد، تهدید مشاهده می شود. آسیب ها شامل آسیب یا فقدان افراد ارزشمند، اهداف مهم، خود ارزشی یا موقعیت اجتماعی می باشد. در عوض تلاش برای تغییر محیط، فرد در احساسات درماندگی، مستغرق می شود (شوارترز، ۱۹۹۸؛ به نقل از شکری، ۱۳۸۸).

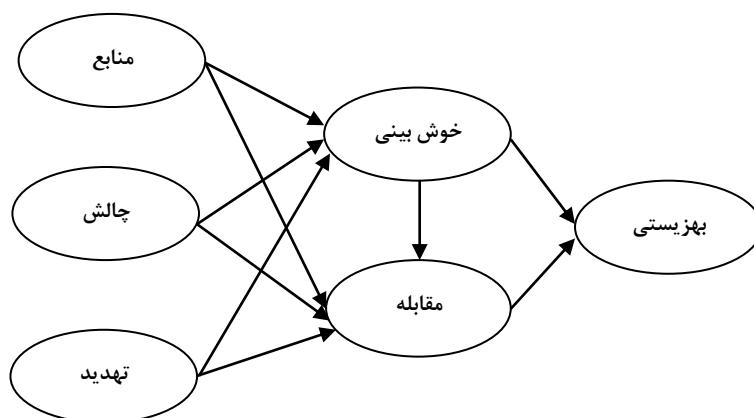
ارزیابی های ثانویه از طریق ارزیابی های اولیه منعکس می شوند. ارزیابی های ثانویه به ادراک فرد از منابع مقابله ای موجود برای رویارویی با مطالبات موقعیتی اشاره می کنند. برای ارزیابی های شناختی اولیه و ثانویه هیچ ترتیب زمانی ثابتی وجود ندارد. ارزیابی های شناختی اولیه و ثانویه به یکدیگر وابسته می باشند و اغلب در یک زمان دیده می شوند. (ویلیامز، هانت و نلسون - گری، ۲۰۱۴). شوارترز (۱۹۹۸؛ به نقل از شکری، ۱۳۸۸) تاکید می کند که در عوض اصطلاحات ارزیابی های شناختی اولیه و ثانویه، به ترتیب استفاده از اصطلاحات «ارزیابی مطالبه»^۲ و «ارزیابی منبع»^۳ مناسب تر می باشد. بنابراین، در ارزیابی ثانویه، فرد به منظور غلبه بر موقعیت پیچیده پیش روی یا بهبود وضعیت موجود، منابع مقابله ای چندگانه روان شناختی و اجتماعی را ارزیابی می کند. یکی از این منابع مقابله ای خوش بینی است.

«خوش بینی» بیانگر گرایش به این باور است که به طور کلی، آدمی در زندگی در برابر نتایج منفی، نتایج مثبت را تجربه خواهد کرد. در مجموع، این باور به یک ویژگی شخصیتی با ثبات اشاره می کند (شی یر و همکاران ۱۹۹۴). خوش بینی بر انتظاری فraigir دلالت دارد که در مواجهه با مسائل و مشکلات نتایج خوب به وقوع خواهند پیوست. خوش بینی که به انتظارهای مثبت درباره آینده اطلاق می شود با فرایند مقابله با

تنیدگی رابطه نشان می دهد (شی یر و همکاران، ۲۰۰۱). نس، سیگرشتراوم و سفتن (۲۰۰۵) دریافتند که بین خوش بینی و مقابله مسئله مدار رابطه مثبت وجود دارد و افراد خوش بین در مواجهه با رخدادهای تنیدگی زا بیشتر از روش های فعالانه استفاده می کنند.

در نظریه شناختی، تنیدگی - مقابله، ارزیابی های شناختی نه تنها در تعیین میزان تنیدگی زا بودن یک موقعیت بلکه در پیش بینی راهبردهای مقابله ای ارجح در مواجهه با رویدادهای تنیدگی زا ایفای نقش می کنند. شواهد تجربی مختلف نشان داده اند که ارزیابی های شناختی افراد از تجارت تنیدگی زا در تعیین راهبردهای مقابله ای آنها اثرگذارند (لازاروس، ۱۹۹۹). در الگوی فرایندی تنیدگی، راهبردهای مقابله ای رابطه بین ارزیابی های شناختی و پسایندهای چندگانه رویارویی با تجارت تنیدگی زا را میانجی گری می کنند.

با توجه به آنچه اشاره شد، در پژوهش حاضر که با هدف پیش بینی تفاوت های فردی در بهزیستی ذهنی دانشجویان انجام می شود، با تأکید بر نقش مفهوم «خوش بینی» به مثابة یک منبع مقابله ای، گسست موجود در رابطه بین ارزیابی های شناختی و راهبردهای مقابله ای پوشش داده می شود.

شکل ۱. الگوی ساختاری مفروض

● روش

«جامعه آماری» پژوهش حاضر را کلیه دانشجویان دختر و پسر مقطع کارشناسی دانشگاه شهید بهشتی تهران تشکیل دادند. در این مطالعه ۳۷۱ دانشجوی کارشناسی ۱۸۸ دختر با میانگین سنی ۲۴/۰/۸ سال، انحراف معیار = ۱/۳۴، ۲۰-۲۷ و ۱۸۳ پسر با میانگین سنی ۲۳/۹/۱ سال، انحراف معیار = ۱/۶۴، ۱۹-۲۷) با استفاده از روش «نمونه گیری چند مرحله ای» انتخاب شدند. در مطالعه حاضر مقطع تحصیلی دانشجویان به عنوان تنها ملاک ورود و عدم پاسخدهی به ۱۰ درصد کل سوالات به عنوان ملاک خروج در کانون توجه محققان قرار گرفت. طبق دیدگاه کلاین (۲۰۰۵)، از آنجا که در مدل پیشنهادی مطالعه حاضر ۳۷ پارامتر اندازه گیری می شود، بنابراین، برای دستیابی به نتایجی قابل قبول نمونه ای برابر با ۳۷۰ شرکت کننده انتخاب شدند.

● ابزار

□ الف: اندازه گیری ارزیابی تنیدگی^۴ (SAM). پی کاک و وانگ (۱۹۹۰) بر اساس الگوی تبادلی تنیدگی (لازاروس و فولکمن، ۱۹۸۴) و به منظور اندازه گیری فرایندهای ارزیابی شناختی در رویارویی با تجارب تنیدگی زا این ابزار را توسعه دادند. در نسخه اصلی این ابزار، ارزیابی شناختی به صورت چند وجهی اندازه گیری می شود. و در آن شرکت کنندگان به ۱۴ ماده بر روی یک طیف پنج درجه ای پاسخ می دهند. نتایج تحلیل عاملی ابزار ارزیابی تنیدگی چهار عامل «چالش»، «تهدیدی»، «مرکزیت» و «منابع» را نشان داد. در مطالعه رویانی، روش، جاریکا و وافن (۲۰۰۵)، ضرایب همسانی درونی برای مقیاس های چالش، تهدید و منابع به ترتیب برابر با ۰/۷۹، ۰/۸۱ و ۰/۷۹ به دست آمد.

□ ب. نسخه تجدید نظر شده آزمون جهت گیری هدف زندگی^۵. (LOT-R). یکی از پر استفاده ترین ابزارهای اندازه گیری خوش بینی گرایشی است. این آزمون اولین بار به وسیله شی بیر و کارور (۱۹۸۵) با هدف سنجش خوش بینی گرایشی

طراحی شد. آن ها نسخه اصلی آزمون جهت گیری زندگی را مورد تجدیدنظر قرار دادند. آزمون تجدید نظر شده جهت گیری زندگی شامل ۱۰ سوال است. در مطالعه شییر و همکاران (۱۹۹۴) نتایج تحلیل عامل اکتشافی LOT-R با استفاده از چرخش واریمکس، از طریق یک ساختار تک عاملی مشخص شد. ضریب همسانی درونی واریمکس، از طریق نمره کلی و دو مقیاس سوال های خوش بینانه نسخه تجدید نظر شده آزمون جهت گیری زندگی، ۰/۷۸ به دست آمده است. در مطالعه حاضر، ضریب همسانی درونی نمره کلی و دو مقیاس سوال های خوش بینانه عبارت بندی شده مثبت و سوال های بدینانه عبارت بندی شده منفی به ترتیب برابر با ۰/۶۱، ۰/۶۰ و ۰/۵۵ به دست آمده است. در مطالعه غلامعلی لوسانی، اژه ای و محمدی مصیری (۱۳۹۲) ضریب همسانی درونی نمره کلی LOT-R ۰/۶۲ به دست آمد.

□ ج. پرسشنامه راهبردهای مقابله ای- نسخه تجدید نظر شده ^۷(WOCQ-R).

فولکمن و لازاروس (۱۹۸۵) به منظور اندازه گیری شیوه های ترجیحی افراد در مواجهه با رخدادهای تندیگی زا این پرسشنامه را توسعه دادند. پرسشنامه شامل ۶۶ سوال است. در مطالعه فولکمن و لازاروس (۱۹۸۵) نتایج تحلیل عاملی اکتشافی نسخه تجدید نظر شده پرسشنامه راهبردهای مقابله ای با استفاده از چرخش اوبلیمین در بین گروهی از دانشجویان کارشناسی هشت زیرمقیاس مسئله مداری، تفکر آرزومندانه، اجتناب، جستجوی حمایت اجتماعی، مثبت اندیشی، سرزنش خود، تنفس زدایی و انزواطلبی به دست آمد. در این مطالعه فولکمن، لازاروس، دانکل، شییر، دلینگس و گران (۱۹۸۶) که با هدف آزمون ساختار عاملی نسخه تجدید نظر شده پرسشنامه راهبردهای مقابله ای در بین گروهی از زوجین انجام شد نتایج تحلیل عاملی اکتشافی با استفاده از چرخش اوبلیمین هشت زیرمقیاس مقابله رویارویانه، فاصله گیری، کنترل خود، جستجوی حمایت اجتماعی، مسئولیت پذیری، اجتناب، حل مسئله هدفمند و بازارزیابی مثبت را نشان داد. در مطالعه فولکمن و لازاروس (۱۹۸۵) ضرایب همسانی درونی مقیاس های مقابله مسئله مدار، تفکر آرزومندانه، اجتناب، جستجوی حمایت اجتماعی، مثبت اندیشی، سرزنش خود، تنفس زدایی و انزوا به ترتیب برابر با ۰/۷۴، ۰/۸۶، ۰/۸۸، ۰/۷۴ و ۰/۵۹ به دست آمد.

۰/۸۲، ۰/۷۰، ۰/۷۶، ۰/۷۶ و ۰/۶۵ به دست آمد.

□ د. برنامه عاطفه مثبت و منفی^۷ (PANAS). به منظور بررسی بُعد عاطفی بهزیستی ذهنی بر اساس برنامه عاطفه مثبت و منفی (واتسون و همکاران، ۱۹۸۸) از صفت های خلقی بیست تایی استفاده شد. ماده های PANAS هیجانات و احساسات مختلفی را توصیف می کنند و هر یک در یک مقیاس عاطفه مثبت و یا یک مقیاس عاطفه منفی گروه بندی می شوند. شرکت کنندگان تمام ماده ها را بر روی یک مقیاس پنج درجه ای لیکرت پاسخ می دهند. در این طیف عدد ۱ نشان دهنده عدم تجربه هیجان و عدد ۵ بیانگر تجربه بسیار زیاد هیجان می باشد. برای هر آزمودنی نمره کلی عاطفه مثبت از طریق جمع نمره های شرکت کننده در هر یک از ده صفت توصیفگر هیجانات مثبت (علاقه مند، هیجان زده، نیرومند، مشتاق، سرپلند، هوشیار، خوش ذوق، مصمم، متوجه و فعال) و نمره کلی عاطفه منفی، از طریق جمع نمره های شرکت کننده در هر یک از ده صفت توصیفگر هیجانات منفی (پریشان، ناراحت، گناهکار، وحشت زده، متخاصم، تحریک پذیر، شرم‌سار، عصبی، بیقرار و ترسان) محاسبه می شود. در مطالعه حاضر، ضرایب آلفای کراباخ مقیاس های عاطفه مثبت و منفی به ترتیب برابر با ۰/۸۳ و ۰/۷۸ به دست آمد.

□ ه. مقیاس رضایت از زندگی^۸ (SWLS). دینر و همکاران (۱۹۸۵) به منظور اندازه گیری بُعد شناختی بهزیستی ذهنی افراد، نسخه پنج ماده ای مقیاس رضایت از زندگی را توسعه دادند. در پژوهش شکری (۱۳۸۸) همسو با نتایج دینر و همکاران (۱۹۸۵) ساختار تک عاملی مقیاس، در بین دانشجویان ایرانی و سوئیسی، تأیید شد. در این مطالعه، ضریب آلفای کراباخ مقیاس برای دانشجویان ایرانی برابر با ۰/۸۴ و برای دانشجویان سوئیسی برابر با ۰/۸۵ به دست آمد.

● یافته‌ها

جدول ۱ اندازه های توصیفی میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش را برای دانشجویان نشان می دهد.

جدول ۱. شاخص های توصیفی متغیرهای پژوهش

عامل کلی	زیرگروهی های مبنای و فهم	زیرگروهی های مقابله ای	زیرگروهی های مثبت	شاخص های توصیفی	انحراف معیار	میانگین	جنس	زیرمقیاس ها
آرزویی های مبنای و فهم	پسر	دختر	سوال های خوش بینانه عبارتندی شده مثبت	نهدید	۴/۴۲	۱۳/۰۸		
				چالش	۳/۲۵	۹/۳۲		
				منابع	۲/۵۰	۵/۸۱		
آرزویی های مثبت	پسر	دختر	سوال های بدینانه عبارتندی شده منفی	نهدید	۵/۸۷	۱۴/۶۴		
				چالش	۳/۷۰	۸/۵۰		
				منابع	۲/۹۷	۶/۲۵		
				سوال های خوب بینانه عبارتندی شده منفی	۲/۵۰	۷/۴۸		
آرزویی های مقابله ای	پسر	دختر	سوال های بدینانه عبارتندی شده منفی	مسئله مداری و بازارزیابی مشتبه	۸/۸۱	۳۸/۷۵		
				جستجوی حمایت اجتماعی	۳/۳۸	۱۲/۶۳		
				دوری جستن	۲/۹۲	۷/۷۲		
				تفکر آرزومندانه	۳/۳۸	۱۲/۵۱		
آرزویی های مثبت	پسر	دختر	تفکر آرزومندانه	تنش زدایی	۲/۰۸	۳/۴۱		
				اتخاذ دیدگاه دیگران	۲/۶۰	۸/۴۴		
				مسئله مداری و بازارزیابی مشتبه	۹/۹۹	۳۸/۹۴		
				جستجوی حمایت اجتماعی	۴/۴۲	۱۲/۷۹		
آرزویی های مثبت	پسر	دختر	دوری جستن	دوری جستن	۳	۷/۲۰		
				تفکر آرزومندانه	۳/۳۲	۱۳/۵۹		
				تنش زدایی	۲	۲/۰۶		
				اتخاذ دیدگاه دیگران	۲	۷/۱۶		
آرزویی های مثبت	پسر	دختر	اعاطه منفی	اعاطه مشتبه	۶/۸۳	۳۱/۲۴		
				اعاطه منفی	۶/۵۱	۲۸/۰۵		
				رضایت از زندگی	۶/۵۳	۲۰/۰۳		
				اعاطه مشتبه	۶/۱۳	۳۲/۷۱		
آرزویی های مثبت	پسر	دختر	اعاطه منفی	اعاطه منفی	۶/۹۲	۲۶/۳۰		
				رضایت از زندگی	۶/۸۷	۲۰/۹۷		

آزمون الگوی روابط ساختاری

طبق دیدگاه کلاین (۲۰۰۵) قبل از آزمون الگوهای مفروض، برخی مفروضه های اساسی روش مدل یابی معادلات ساختاری مانند بهنجاری چند متغیری، خطی بودن و چند گانگی خطی آزمون و تایید شد. در این بخش، به منظور تبیین الگوی پراکندگی نمرات بهزیستی ذهنی از طریق متغیرهای ارزیابی های شناختی اولیه و ثانویه، خوش بینی و راهبردهای مقابله ای از روش مدل یابی معادلات ساختاری استفاده شد.

جدول ۲. ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
-۱/۶۶	-۱/۲۵	-۰/۰۸	-۰/۰۵	۳/۵۱	-۲/۶۷	۰/۰۸	-۲/۴۵	-۰/۰۶	-۱/۰۹	-۲/۱۶	-۰/۹۵	-۱/۱۷	۱	۱	
۱/۴۲	۱/۳۹	۰/۹۴	۰/۸۵	-۰/۰۳	-۰/۰۸	۲/۰۵	۰/۰۹	۲/۶۲	۱/۱۳	۱/۱۱	۱/۹۳	۱/۹۵	۱	-۰/۶۱ **	
-۰/۰۶	۰/۷۳	۰/۹۱	-۰/۰۱	-۰/۰۵۸	-۰/۱۲	۰/۰۴۶	۱/۰۸	۱/۴۹	۰/۰۵	۱/۰۶	۱/۰۸	۱	-۰/۰۲ **	-۰/۰۸	
-۰/۰۲	-۰/۰۵	۱/۰۳	-۰/۰۲	-۰/۰۷	-۰/۰۲۳	-۰/۰۴	-۰/۰۴	۱/۱۷	-۰/۰۸	۱/۰۹	۱	-۰/۰۵ **	-۰/۰۳ *	-۰/۰۹	
-۰/۰۷	-۰/۰۲	۱/۰۴	-۰/۰۱۵	-۰/۰۱۷	-۰/۰۱۵	-۰/۰۴۵	-۰/۰۳۰	۱/۶۱	۱/۱۶	۱	-۰/۰۳ **	-۰/۰۲ **	-۰/۰۷	-۰/۰۷	
-۰/۰۸	-۰/۰۵	-۰/۰۲	-۰/۰۱۵	-۰/۰۱۷	-۰/۰۱۵	-۰/۰۴۵	-۰/۰۳۰	-۰/۰۵۲	۱	-۰/۰۸ **	-۰/۰۳ **	-۰/۰۲ **	-۰/۰۳ *	-۰/۱۰	
-۰/۰۸	-۰/۰۵	-۰/۰۳	-۰/۰۵	-۰/۰۷۷	-۰/۰۱	-۰/۰۲۵	-۰/۰۱۳	-۰/۰۵۲	۱	-۰/۰۸ **	-۰/۰۳ **	-۰/۰۲ **	-۰/۰۳ *	-۰/۱۰	
۱/۱۳	۱/۱۴	۱/۱۰	۲/۲۸	-۱/۰۹	۱/۷۹	۲/۰۰۱	۱/۰۲	۱	-۰/۰۳ **	-۰/۰۳ **	-۰/۰۳ **	-۰/۰۳ **	-۰/۰۳ **	-۰/۰۳ **	
-۰/۰۸	-۰/۰۲	-۰/۰۲	-۰/۰۰	-۰/۰۱۵	-۰/۰۶	-۰/۰۴۸	۱	-۰/۰۴ **	-۰/۰۱۸ **	-۰/۰۱۲ *	-۰/۰۱۷ **	-۰/۰۱۴ **	-۰/۰۱۴ **	-۰/۰۰۵	
-۰/۰۷	-۰/۰۶	-۰/۰۰	۷/۴۰	-۰/۰۴	۱/۶۶	۱	-۰/۰۹ **	-۰/۰۳ **	-۰/۰۱۲ *	-۰/۰۱۱ *	-۰/۰۱ **	-۰/۰۱ **	-۰/۰۲ **	-۰/۰۷ **	
-۰/۰۷۳	-۰/۰۶۵	-۰/۰۵۶	-۰/۰۶	-۰/۰۲۶	۱	-۰/۰۱*	-۰/۰۳**	-۰/۰۲۲ **	-۰/۰۷	-۰/۰۷	-۰/۰۷	-۰/۰۷	-۰/۰۷	-۰/۰۷	
-۰/۰۷۲	-۰/۰۱۳	-۰/۰۷۵	-۰/۰۶۸	۱	-۰/۰۶	-۰/۰۶	-۰/۰۰۸	-۰/۰۷۷ **	-۰/۰۲۴ **	-۰/۰۱۸ **	-۰/۰۲۱ **	-۰/۰۲۰ **	-۰/۰۱۰	-۰/۰۶	
-۰/۰۷۱	-۰/۰۱۶	۱	۱	-۰/۰۲	-۰/۰۸ **	-۰/۰۹ **	-۰/۰۳ **	-۰/۰۳ **	-۰/۰۶	-۰/۰۷	-۰/۰۶	-۰/۰۱۰	-۰/۰۱۰	-۰/۰۹	
-۰/۰۷۱	-۰/۰۶۲	-۰/۰۹ **	-۰/۰۳	-۰/۰۹ **	-۰/۰۹	-۰/۰۱۶ **	-۰/۰۱۷ **	-۰/۰۳۵ **	-۰/۰۲۵ **	-۰/۰۲۵ **	-۰/۰۲۳ **	-۰/۰۱۵ **	-۰/۰۱۵ **	-۰/۰۱۳	
-۰/۰۷۸	۱	-۰/۰۴۲ **	-۰/۰۷	-۰/۰۳ **	-۰/۰۰۵	-۰/۰۱*	-۰/۰۱ **	-۰/۰۴ **	-۰/۰۳ **	-۰/۰۳ **	-۰/۰۳ **	-۰/۰۲ **	-۰/۰۲ **	-۰/۰۲ **	
۱	-۰/۰۳ **	-۱/۰۵	-۰/۰۵	-۰/۰۳ **	-۰/۰۱۰	-۰/۰۱۴ **	-۰/۰۱۱ *	-۰/۰۳۹ **	-۰/۰۳۱ **	-۰/۰۲۸ **	-۰/۰۲۲ **	-۰/۰۱۷ **	-۰/۰۲۷ **	-۰/۰۲۹ **	

*p<0/05   **p<0/01

نکه: ۱= تهدید، ۲= چالش، ۳= منابع، ۴= سوال های خوش بینانه عبارتندی شده مشت، ۵= سوال های بدینانه عبارتندی شده منفی، ۶= نمره کلی

خوش بینی، ۷= مسئله مداری و بازارزیابی مثبت، ۸= جستجوی حمایت اجتماعی، ۹= دوری جستن، ۱۰= نظر آرزومندانه، ۱۱= تنش زدایی،

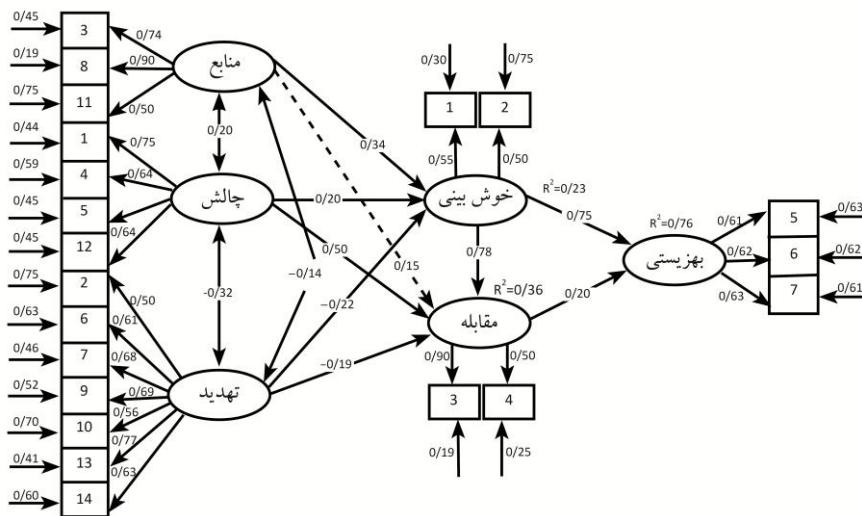
۱۲= اتخاذ دیدگاه دیگران، ۱۳= رضایت از زندگی، ۱۴= عاطفه مثبت، ۱۵= عاطفه منفی

نکه: ۲: کمیت های بالای قطر ماتریس، مقادیر کواریانس و کمیت های پایین قطر ماتریس مقادیر همبستگی بین متغیرها را نشان می دهد.

بر اساس نتایج ماتریس همبستگی (جدول ۲)، به منظور تعیین نقش واسطه ای راهبردهای مقابله ای در الگوی فرایندی تبیین گردید که از بین راهبردهای انتطباقی، راهبردهای مسئله مداری و بازارزیابی مثبت و جستجوی حمایت اجتماعی و از بین راهبردهای غیر انتطباقی، فقط راهبرد مقابله ای تنش زدایی به تفکیک در دو الگو آزمون شدند (شکل های ۲ و ۳).

شکل ۲ نتایج مربوط به پیش بینی نمرات بهزیستی ذهنی را با واسطه گری راهبردهای مقابله ای انتطباقی (مسئله مداری و بازارزیابی مثبت و جستجوی حمایت اجتماعی) نشان می دهد. مرور دقیق شاخص های نیکویی برآذش الگوی ساختاری نشان می دهد که الگوی مزبور با داده ها برآذش مناسبی دارد. در این الگو، ۷۶ درصد از پراکندگی نمرات بهزیستی ذهنی دانشجویان از طریق متغیرهای ارزیابی های شناختی اولیه و ثانویه، خوش بینی و راهبردهای مقابله ای انتطباقی تبیین شد. همچنین، در این

الگو، ۳۶ درصد از پراکندگی نمره های راهبردهای مقابله ای انطباقی از طریق ارزیابی های شناختی اولیه و ثانویه و خوش بینی تبیین شد. در نهایت، در این الگو، ۲۳ درصد از پراکندگی نمره های خوش بینی از طریق ارزیابی های شناختی اولیه و ثانویه تبیین شد.

شکل ۲. الگوی واسطه گری مقابله مسئله مداری در پیش بینی بهزیستی ذهنی از طریق خوش بینی

و ارزیابی های شناختی

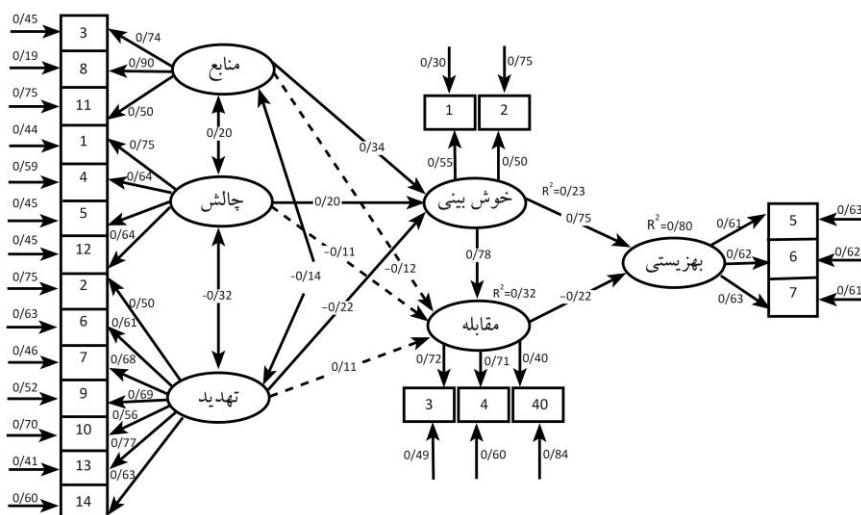
نکته: در متغیر مکنون خوش بینی نشانگر ۱ = سوال های خوش بینانه عبارتندی شده منفی (معکوس شده)، در متغیر مکنون راهبرد مقابله ای نشانگر ۲ = سوال های بدینانه عبارتندی شده منفی (معکوس شده)، در متغیر مکنون راهبرد مقابله ای نشانگر ۳ = مسئله مداری و با ارزیابی مثبت و نشانگر ۴ = جستجوی حمایت اجتماعی و در نهایت در متغیر مکنون بهزیستی نشانگر ۵ = عاطفه مثبت، نشانگر ۶ = عدم عاطفه منفی و نشانگر ۷ = رضایت از زندگی است.

در الگوی ساختاری مفروض، تمامی ضرایب مسیر بین متغیرهای مکنون، - به جز ضریب مسیر مربوط به رابطه بین منابع و راهبردهای مقابله ای انطباقی - از لحاظ آماری معنادار بودند. در این الگو، رابطه بین مولفه های منابع و چالش با خوش بینی مثبت و معنادار و رابطه بین مولفه تهدید با خوش بینی منفی و معنادار بود. رابطه بین مولفه چالش و خوش بینی با راهبردهای مقابله ای انطباقی مثبت و معنادار و رابطه بین مولفه تهدید و راهبردهای مقابله ای انطباقی منفی و معنادار بود. رابطه بین مولفه منابع و راهبردهای مقابله ای انطباقی، مثبت و غیرمعنادار بود. در نهایت، رابطه بین خوش بینی و راهبردهای مقابله ای انطباقی با بهزیستی ذهنی مثبت و معنادار بود. (شکل ۲).

بر اساس الگوی ساختاری، اثر غیرمستقیم متغیرهای نهفته برون زای پژوهش یعنی مولفه های منابع، چالش و تهدید بر راهبردهای مقابله ای انطباقی از طریق خوش بینی به ترتیب برابر با $0/15$, $0/10$ و $0/10$ - به دست آمد. نتایج نشان داد که اثرات غیرمستقیم متغیرهای نهفته برون زای پژوهش (فرایندهای ارزیابی شناختی اولیه و ثانویه) بر متغیر نهفته درونزای پژوهش (راهبردهای مقابله ای انطباقی) از لحاظ آماری، معنادار بودند ($p < 0/05$). همچنین، بر اساس الگوی ساختاری، اثر غیرمستقیم متغیرهای نهفته برون زای پژوهش یعنی مولفه های منابع، چالش و تهدید بر بهزیستی ذهنی از طریق خوش بینی و راهبردهای مقابله ای انطباقی به ترتیب برابر با $0/28$, $0/20$ و $0/15$ - به دست آمد. نتایج نشان داد که اثرات غیرمستقیم متغیرهای نهفته برون زای پژوهش (فرایندهای ارزیابی شناختی اولیه و ثانویه) بر متغیر نهفته درون زای وابسته پژوهش (بهزیستی ذهنی) از طریق خوش بینی و راهبردهای مقابله ای انطباقی، از لحاظ آماری، معنادار بودند ($p < 0/05$). در نهایت، بر اساس این الگوی ساختاری، اثر غیرمستقیم متغیر نهفته درونزای خوشبینی بر بهزیستی ذهنی از طریق راهبردهای مقابله ای انطباقی برابر با $0/10$ به دست آمد که از نظر آماری معنادار بود ($p < 0/05$).

شکل ۳ نتایج مربوط به پیش بینی نمرات بهزیستی ذهنی را با واسطه گری راهبرد مقابله ای غیرانطباقی تنش زدایی نشان می دهد. مرور دقیق شاخص های نیکویی برازش الگوی ساختاری نشان می دهد که الگوی مذبور با داده ها برازش مناسبی دارد. در این الگو، 80 درصد از پراکندگی نمرات بهزیستی ذهنی دانشجویان از طریق متغیرهای ارزیابی های شناختی اولیه و ثانویه، خوش بینی و راهبرد مقابله ای غیر انطباقی تنش زدایی تبیین شد. همچنین، در این الگو، 32 درصد از پراکندگی نمره های راهبرد مقابله ای غیر انطباقی تنش زدایی از طریق ارزیابی های شناختی اولیه و ثانویه و خوشبینی تبیین شد. در نهایت، در این الگو، 27 درصد از پراکندگی نمره های خوش بینی از طریق ارزیابی های شناختی اولیه و ثانویه تبیین شد. در الگوی ساختاری مفروض، تمامی ضرایب مسیر بین متغیرهای مکنون، - به

جز ضرایب مسیر مربوط به روابط بین مولفه های منابع، چالش و تهدید با راهبرد مقابله ای غیر انطباقی تنش زدایی - از لحاظ آماری معنادار بودند. در این الگو، رابطه بین مولفه های منابع و چالش با خوش بینی مثبت و معنادار و رابطه بین مولفه تهدید با خوش بینی منفی و معنادار بود. رابطه بین مولفه چالش و منابع با راهبرد مقابله ای غیر انطباقی تنش زدایی منفی و غیرمعنادار و رابطه بین مولفه تهدید و راهبرد مقابله ای غیرانطباقی تنش زدایی مثبت و غیرمعنادار بود. رابطه بین خوش بینی و راهبرد مقابله ای غیر انطباقی تنش زدایی، منفی و معنادار بود. در نهایت، رابطه بین خوش بینی و بهزیستی ذهنی مثبت و معنادار راهبرد مقابله ای غیر انطباقی تنش زدایی با بهزیستی ذهنی منفی و معنادار بود. (شکل ۳).

شکل ۳. الگوی واسطه گری راهبرد مقابله ای تنش زدایی در پیش بینی بهزیستی ذهنی از طریق خوش بینی

و ارزیابی های شناختی

نکته: در متغیر مکنون خوش بینی نشانگر ۱ = سوال های خوش بینانه عبارتندی شده مثبت و نشانگر ۲ = سوال های بدینانه عبارتندی شده منفی (معکوس شده) و در متغیر مکنون بهزیستی نشانگر ۳ = عاطفه مثبت، نشانگر ۴ = عدم عاطفه منفی و نشانگر ۵ = رضایت از زندگی است.

بر اساس الگوی ساختاری، اثر غیرمستقیم متغیرهای نهفته برون زای پژوهش یعنی مولفه های منابع، چالش و تهدید بر راهبرد مقابله ای غیر انطباقی تنش زدایی از طریق خوش بینی به ترتیب برابر با $-0/21$ ، $-0/12$ و $0/13$ به دست آمد. نتایج نشان داد که

اثرات غیرمستقیم متغیرهای نهفته برون زای پژوهش (فرایندهای ارزیابی شناختی اولیه و ثانویه) بر متغیر نهفته درون زای پژوهش (راهبرد مقابله ای غیر انطباقی تنش زدایی) از لحاظ آماری، معنادار بودند ($p < 0.05$). همچنین، بر اساس الگوی ساختاری، اثر غیرمستقیم متغیرهای نهفته برون زای پژوهش یعنی مولفه های منابع، چالش و تهدید بر بهزیستی ذهنی از طریق خوش بینی و راهبرد مقابله ای غیر انطباقی تنش زدایی به ترتیب برابر با 0.32 ، 0.20 و 0.20 به دست آمد. نتایج نشان داد که اثرات غیرمستقیم متغیرهای نهفته برون زای پژوهش (فرایندهای ارزیابی شناختی اولیه و ثانویه) بر متغیر نهفته درون زای وابسته پژوهش (بهزیستی ذهنی) از طریق خوش بینی و راهبرد مقابله ای غیر انطباقی تنش زدایی، از لحاظ آماری، معنادار بودند ($p < 0.05$). در نهایت، بر اساس این الگوی ساختاری، اثر غیرمستقیم متغیر نهفته درون زای خوش بینی بر بهزیستی ذهنی از طریق راهبرد مقابله ای غیر انطباقی تنش زدایی برابر با 0.12 به دست آمد که از نظر آماری معنادار بود ($p < 0.05$).

● بحث و نتیجه‌گیری

○ در پژوهش حاضر همسو با نتایج مطالعه جکسون، کیم و دلاب (۲۰۰۷) رابطه مثبت و معنادار بین ابعاد منابع و چالش ارزیابی های شناختی با راهبردهای مقابله ای انطباقی و رابطه مثبت و معنادار وجه تهدید الگوی ارزیابی های شناختی با راهبردهای مقابله ای غیرانطباقی با تاکید بر مفهوم «حمایت اجتماعی ادراک شده» به مثابه یک منبع مقابله ای موقعیتی قابل تبیین است. جکسون و همکاران (۲۰۰۷) تاکید می کنند که استفاده از ارزیابی های چالشی و اتخاذ رویکردی مثبت نسبت به منابع مقابله ای درون فردی از طریق تاکید بر مفهوم کترل ادراک شده در بسط و گسترش منابع اجتماعی اثرگذار واقع می شوند. کلینز و فینی (۲۰۰۴) خاطر نشان ساختند که در موقعیت های چالش انگیز حمایت اجتماعی ادراک شده یکی از منابع تغذیه کننده با اهمیت ارزیابی های شناختی مثبت تلقی می شود.

○ همچنین، همسو با یافته های مطالعات کارور و شی بیر (۲۰۰۵) و اسمیت و رایزر (۲۰۰۳) در مطالعه حاضر رابطه بین خوش بینی و راهبردهای مقابله ای انطباقی

مثبت و معنادار و رابطه بین خوش بینی و راهبردهای مقابله ای غیر انطباقی منفی و معنادار بود. سیمر (۲۰۰۶) تاکید می کند افراد خوش بین به دلیل برخورداری از مهارت شناختی «نگریستن به امور از چشم انداز نگاه دیگران» و عدم استفاده از تفاسیر فاجعه آمیز در مواجهه با تجارب ناخوشاپایند، بیشتر مستعد بکارگیری راهبردهای مقابله ای سازش یافته هستند. علاوه بر این، اگر خوش بینی به صورت یک «سبک تبیینی خوش بینانه» مفهوم سازی شود، همسو با نتایج مطالعه آلکان (۲۰۰۴) استفاده از الگوهای اسنادی خوش بینانه در مواجهه با موقعیت های تنیدگی زا از طریق فراخوانی الگوی تجارب هیجانی مثبت و ممانعت از شکل گیری تجارب هیجانی منفی، زمینه را برای بروز پاسخ های مقابله ای انطباقی فراهم می آورد. در مقابل، بکارگیری الگوهای اسنادی بدکارکرد به دلیل همایندی با طیف وسیعی از تجارب هیجانی منفی، انگیزش مواجهه انطباقی یا استفاده از پاسخ های سازش یافته با هدف مدیریت مطالبات تجارب چالش انگیز را تضعیف می کند.

○ یافته های مطالعه حاضر همسو با گروه کثیری از شواهد تجربی نشان می دهد که خوش بینی گرایشی در شرایط رویارویی با طیف وسیعی از تجارب تنیدگی زا به دلیل فراخوانی الگوهای انطباقی تلاش های رفتاری و شناختی برای مدیریت مطالبات درونی و بیرونی با سازگاری روان شناختی بهتر رابطه نشان می دهد. به بیان دیگر، همسو با شواهد تجربی موجود خوش بینی از طریق پیش بینی کیفیت ارزیابی شناختی رخدادها و الگوی ترجیحی مواجهه با تجارب تنیدگی زا در تبیین پسایندگانی چندگانه رویارویی با این تجارب ایفای نقش می کند (نس و سیگرسترام و سیفان، ۲۰۰۵). مفهوم خوش بینی گرایشی بر یک چارچوب خودنظم جویی کلی دلالت دارد که در آن انتظارات مثبت، تلاش فرد را برای دستیابی به اهداف یا نتایج دلخواه افزایش می دهد و در مقابل، انتظارات منفی با کاهش تلاش وی در تعقیب اهداف همراه است. شواهد تجربی نشان داده اند که انتظارات خوش بینانه با تلاش مستمر برای حصول اهداف رابطه نشان می دهند (نس، سیگرسترام و سیفان، ۲۰۰۵). کارور و شی یر (۲۰۰۵) تاکید کردند از آنجا که خوش بینی گرایشی بر وجه کلی انتظارات مثبت دلالت دارد.

○ در پژوهش حاضر رابطه مثبت و معنادار بین راهبردهای مقابله ای انطباقی با مولفه های شناختی و هیجانی بهزیستی ذهنی و رابطه منفی و معنادار بین راهبردهای مقابله ای غیرانطباقی با بهزیستی ذهنی با یافته های مطالعات گرانفسکی، کرایچ و ون آیتن (۲۰۰۵) و بن زور (۲۰۰۹) همسو بود. بر اساس آموزه های نظری «رویکرد گرایشی» در بافت مطالعاتی رفتارهای مقابله ای، همبسته های مفهومی انواع پاسخ های مقابله ای سازش یافته و سازش نایافته در پیش بینی الگوهایی متمایزی از پسایندهای چندگانه متعاقب رفتارهای منتخب مقابله ای در رویارویی با موقعیت های تندگی زای مختلف اثرگذار می باشد. طبق رویکرد بافتی در قلمرو مطالعاتی رفتارهای مقابله ای شواهد تجربی مختلف نشان داده اند که یکی از مهمترین همبسته های مفهومی انواع رفتارهای مقابله ای در رویارویی با موقعیت های چالش انگیز، رگه های شخصیتی روان آزردگی گرایی و برون گرایی می باشند (سیمیر، ۲۰۰۶؛ سالس و مارتین، ۲۰۰۵). طبق رویکرد صفتی، تمایز در الگوی کیفی پسایندهای چندگانه رویارویی با تجارب تندگی زا به تبع بهره گیری از رفتارهای مقابله ای مختلف و با توجه به همبسته های مفهومی رفتارهای مقابله ای مختلف، همسو با شواهد تجربی موجود از طریق تاکید بر برخی سازوکارهای تفسیری مانند «تمایز در دسترسی به منابع حمایتی در مواجهه با رخدادهای تندگی زا»، «تمایز در الگوی ارزیابی شناختی موقعیت های تندگی زا»، «تمایز در واکنش به موقعیت های تندگی زا» و «رویارویی با موقعیت های تندگی زا» قابل تبیین است. بر اساس سازوکار تفسیری تمایز در رویارویی با موقعیت های تندگی زا، گروه کثیری از شواهد تجربی نشان داده اند که عامل شخصیتی روان رنجورخویی به مثابه یکی از مهمترین همبسته های مفهومی راهبردهای مقابله ای غیر اثربخش نه تنها فرصت استفاده از منابع مقابله ای موقعیتی را از افراد سلب می کند بلکه به دلیل فقدان ثبات هیجانی مکفی و ضعف در شایستگی های اجتماعی این افراد، آنها خود را در معرض طیف وسیعی از موقعیت های تندگی زا قرار می دهند. علاوه بر این، این افراد به دلیل عدم برخورداری از مقبولیت های بین فردی، در رویارویی با موقعیت های فشار زا از طرف دیگران حمایت اجتماعی کمتری دریافت می کنند. بنابراین، نقصان در

○ منابع مقابله ای موقعیتی از طریق تضعیف در منابع مقابله ای فردی سبب می شود که افراد با روان آزردگی گرایی بالا در مواجهه با تجارب انگیزانده، هیجانات منفی بیشتری گزارش کنند (سالس و مارتین، ۲۰۰۵؛ زاترا، افلک، تنن، ریچ و دیویس، ۲۰۰۵).

یادداشت ها

1. Transactional Theory of Stress and Coping (TTSC)
2. demand appraisal
3. resource appraisal
4. Stress Appraisal Measure (SAM)
5. Life Oriented Test-Revised (LOT-R)
6. Way of Coping Questionnaire-Revised (WOQ-R)
7. Positive and Negative Affect Schedule (PANAS)
8. Satisfaction with Life Scale (SWLS)

● منابع

- شکری، امید. (۱۳۸۸). مقایسه الگوی روابط علی پیشاندها و پس ایندهای تنیدگی تحصیلی دانشجویان دختر و پسر در پارادایم های فرهنگی جمع گرا و فردگرا. رساله دکتری. دانشگاه تربیت معلم تهران.
- شکری، امید، کدیور، پروین، زین آبادی، حسن رضا، گراوند، فریبرز، غنایی، زیبا، نقش، زهرا. طرخان، رضا علی. (۱۳۸۸). روابط بین نوروزگرایی، سبک های مقابله، تنشگرهای تحصیلی، واکنش ها به تنشگرها و بهزیستی ذهنی، مجله روانشناسی، ۱۳ (۱)، ۳۶-۵۳.
- غلامعلی لواسانی، مسعود، اژه ای، جواد، و محمدی مصیری، فرهاد (۱۳۹۳). رابطه معنای زندگی و خوش بینی با بهزیستی ذهنی. مجله روان شناسی، ۱۷ (۱)، ۷۱-۳.

- Alkan, N. (2004). *Cognitive appraisals, emotion and coping: A structural equation analysis of the interactional model of stress and coping*. Unpublished dissertation, Middle East Technical University.
- Amirkhan, J., & Auyeung, B. (2007). Coping with stress across the lifespan: Absolute vs. relative changes in strategy. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 28, 298-317
- Ben-Zur, H. (2009). Coping style and affect. *International Journal of Stress Management*, 16, 87-101.
- Buric, I., & Soric, I. (2012). The role of test hope and hopelessness in self-regulated learning: Relations between volitional strategies, cognitive appraisals and academic achievement. *Learning and Individual Differences*, 22 (4), 523-529.
- Carver, C.S. & Scheier, M. F. (2005). Optimism. In C.R. Snyder & S.J. Lopez (eds),

- Handbook of positive psychology* (pp. 231–243). Oxford: Oxford University Press.
- Carver, C. S., Scheir, M. F., & Sengrestrom, S. C. (2010). Optimism. *Clinical Psychology Review*, 30. 879- 889.
- Collins, N. L., & Feeney, B. C. (2004). Working models of attachment shape perceptiona of social support: Evidence from experimental and observational studies. *Journal of Personality and Social Psychology*, 87, 363-383.
- Diener, E., Emmons, R., Larsen, R. J., & Griffin, S. (1985). The satisfaction with Life Scale. *Journal of Personality Assessment*, 49, 71-75.
- Dziegielewski, S. F., Roest-Marti, S., & Turnage, B. (2004). Addressing stress with social work students: A controlled evaluation. *Journal of Social Work Education*, 40, 105–119.
- Folkman, S., & Lazarus, R. S., (1985). If it changes it must be a process: Astudy emtotion and coping during three stages of a collage examination. *Journal of Personality and Social Psychology*. 48, 150-170.
- Folkman, S., Lazarus, R. S., Gruen, R. J., & DeLongis, A. (1986). Appraisal, coping, health status, and psychological symptoms. *Journal of Personality and Social Psychology*. 50, 571-579.
- Folkman, S., & Moskowitz, J. T. (2004). Coping: Pitfalls and promise. *Annual Review of Psychology*. 55,754-774.
- Giacobbi Jr P. R. Daniel E. & Tuccittoa, N Frye (2007). Exercise, affect, and university students' appraisals of academic events prior to the final examination period. *Psychology of Sport and Exercise* 8. 261–274.
- Hirokawa, K., Yagi, A., & Miyata, Y. (2002b). Effects of stress coping strategies on psychological and physiological responses during speeches in Japanese and English. *Social Behavior and Personality*, 30(2), 203-212.
- Hong-Fang, Q., & Ting-J.I. P. (2011). Dispositional optimism and life satisfaction of Chinese and Japanese college students: Examining the mediating effects of affects and coping efficacy. *Chinese Journal of Clinical Psychology*, 19 (2), 256-261.
- Jackson, Y., Kerri L. K., & Delap, C. (2007). Mediators of control beliefs, stressful life events, and adaptive behavior in school age children: The role of appraisal and social support. *Journal of Traumatic Srrress*, 20 (2), 147, 160.
- Kline, R. B. (2005). *Principles and practice of structural equation modeling*, (Edition 2,) Guilford Press, New York & London.
- Lazarus, R. S. (1999). *Stress and emotion: A new synthesis*. New York:Springer.
- Mikulincer, M. & Victor, F. (1995). Appraisal of and coping with real-life stressful situation: The contribution of attachment styles. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 21 (4), 406-415.
- Nes, S. L., Segerstrom, S. C., & Sephton, S. E. (2005). Engagement and arousal: Optimism's vects during a brief stressor, *Personality and Socical Psycholigy*

- Bullerin, 31, 111-120.
- Peacock, E. J., & Wong, P. T. P. (1990). The Stress Appraisal Measure (SAM): A 9 multidimensional approach to cognitive appraisal. *Stress Medicine*, 6, 227-236.
- Portello J. Y., & Long, B. C. (2001). Appraisal and coping with workplace interpersonal stress: A model for women managers. *Journal of Counseling Psychology*, 48 (2), 144-156.
- Rowley, A.A., & Roesch, S. C. (2005). Evaluating and developing multidimensional, dispositional measures of appraisal. *Journal of Psychology Assessment*, 85(2), 188-96.
- Rowley, A.A., & Roesch, S. C., Jurica, B. J., & Vaughn, A. A. (2005). Developing and validating a stress appraisal measure for minority adolescents. *Journal of Adolescence*, 28 (4), 547-57.
- Scheier, M. F., Carver, C. S., & Bridges, M. W. (2001). Optimism, pessimism, and psychological well-being. In E. C. Chang (Ed.), *Optimism and pessimism: Implications for theory, research, and practice* (pp. 189-216). Washington, DC: American Psychological Association.
- Scheier, M. F., & Carver, C. S., & Bridges, M. W. (1994). Distinguishing optimism from neuroticism (and trait anxiety, self-mastery, and self - esteem): A re-evaluation of the Life Orientation Test. *Journal of Personality and Social Psychology*, 67, 1063-1078.
- Schroevers, M. J., Kraaij, V., & Granefski, N. (2007). Goal disturbance, cognitive coping strategies, and psychological adjustment to different types of stressfull life event. *Personality and Individual Differences*, 43, 413-423.
- Schwarzer, R., & Knoll, N. (2007). Functional roles of social support within the stress and coping process: A theoretical and empirical overview. *International Journal of Psychology*, 42 (4), 243–252.
- Semmer, N. K. (2006). Personality, stress and coping. In M. E. Vollrath (Ed.), *Handbook of personality and health* (pp. 73-113). John Wiley & Sons.
- Shoji, K., Harrigan J. A., Woll, S. B., & Miller S. A. (2010). Interactions among situations, neuroticism, and appraisals in coping strategy choice. *Personality and Individual Differences*, 48, 270–276.
- Smith, T. W., & Ruiz, J. M. (2002). Psychosocial influences on the development and course of coronary heart disease: Current status and implications for research and "practice. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 7, 548–568.
- Steinhardt, M. A., & Dolbier, C. L. (2008). Evaluation of a resilience intervention to enhance coping strategies and protective factors and decrease symptomatology. *Journal of American College Health*, 56 (4), 445-453.
- Suls, J. & Martin, R. (2005). The daily life of the garden-variety neurotic: Reactivity, stressors exposure, mood spillover, and maladaptive coping. *Journal of Personality*, 73, 1–25.

- Tze, V. M. C., Daniels, L. M., Klassen, R. M., & Li, J. C. H. (2013). Canadian and Chinese university students approaches to coping with academic boredom. *Learning and Individual Differences*, 23, 32-43.
- Watson, D., Clark, L. A., & Tellegen, A. (1988). Development and validation of brief measures of positive and negative affect: The PANAS Scale. *Journal of Personality and Social Psychology*, 54, 1063-1070.
- Williams, A. M., Hundt, N. E., & Nelson- Gray. R. (2014). BIS and cognitive appraisals in predicting coping strategies. *Personality and Individual Differences*, 59, 60-64.
- Zautra, A.J., Affleck, G.G., Tennen, H., Reich, J.W. & Davis, M.C. (2005). Dynamic approaches to emotion and stress in everyday life: Bolger and Zuckerman reloaded with positive as well as negative affects. *Journal of Personality*, 73, 1511–1538.

